

NASLEDNI DEO PO ZAKONSKOM OSNOVU VEĆI OD IZNOSA POTREBNOG ZA NAMIRENJE NUŽNOG DELA (ČL. 42. I 48. ZAKONA O NASLEĐIVANJU)

NEOSNOVAN JE ZAHTEV ZA UTVRĐIVANJE POVREDE PRAVA NA NUŽNI DEO ZAVEŠTANJEM OSTAVIOCA, KOJIM JE RASPOLAGAO SVOJOM IMOVINOM U KORIST ZAKONSKIH NASLEDNIKA, AKO JE NASLEDNI DEO NA IMOVINI KOJA SE NASLEĐUJE PO ZAKONSKOM OSNOVU VEĆI OD IZNOSA POTREBNOG ZA NAMIRENJE NUŽNOG DELA.

Iz obrazloženja:

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, GG, bivši iz ..., otac je tužilje, suprug prvotužene i deda drugotužene po ćerki, odnosno tužilji. U postupku za raspravu zaostavštine doneto je rešenje o prekidu postupka da radi dokazivanja od strane tužilje da je njegovo zaveštanje nepunovažno, zbog povrede tužiljinog prava na nužni deo. Ostavilac je zaveštanjem raspolagao delom svoje imovine u korist tuženih i to kućom na kojoj je imao isključivo pravo svojine i parcelom br... na kojoj se nalazi kuća u KO Zaveštanjem je raspolagao i polovinom stana u ... površine 23 m², pošto je ovaj stan tekovina ostavioca i prvotužene sa po 1/2 dela. Navedenim zaveštanjem, proglašenim 12.09.2011. godine, ostavilac je ostavio u nasleđe prvotuženoj polovinu kuće i parcele br... i polovinu stana, dok je drugotuženoj ostavio drugu polovinu navedene kuće i parcele. Ostaviočevu imovinu u momentu smrti predstavljale su sve nepokretnosti upisane u listu nepokretnosti ... KO ..., kao i navedena porodična kuća, sa parcelom, i polovina stana. Veštačenjem je utvrđeno da je ukupna vrednost imovine i zaveštajnih raspolaganja iznosi 1.525.615,00 dinara, a kada se od ove vrednosti oduzmu troškovi sahrane, izdavanja podušja, podizanja nadgrobnog spomenika i popisa i procene, osnovica za obračun nužnog dela iznosi 905.845,00 dinara, pa nužni nasledni deo tužilje iznosi 1/4 dela utvrđene vrednosti imovine, odnosno 226.461,00 dinara. Vrednost imovine kojom ostavilac nije raspolagao zaveštanjem i koja se raspravlja po zakonskom osnovu nasleđivanja, iznosi 580.615,00 dinara, a nasledni deo tužilje na imovini koja se nasleđuje po zakonskom osnovu iznosi 290.307,50 dinara. Dakle to je iznos koji je veći od iznosa potrebnog za namirenje nužnog dela u iznosu od 226.461,00 dinara.

Kod tako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilan je zaključak drugostepenog suda da je neosnovan tužbeni zahtev kojim je tužilja tražila da se utvrdi da joj je navedenim zaveštanjem koji je njen otac raspolagao svojom imovinom u korist drugotužene, povređeno pravo na nužni deo.

Odredbom člana 39. stav 1. Zakona o nasleđivanju, propisano je da su nužni naslednici ostaviočevi potomci, usvojenici i njihovi potomci, bračni drug, roditelji, usvojilac, braće i sestre, dedovi i babe i ostali preci. Odredbom člana 40. stav 1. istog zakona, propisano je da nužnim naslednicima pripada deo zaostavštine kojim ostavilac nije mogao raspolagati i koji se naziva nužni deo. Odredbom stava 2. istog člana, propisano je da nužni deo

potomaka, usvojenika i njegovih potomaka i ostaviočevog bračnog druga je polovina, a nužni deo ostalih nužnih naslednika je 1/3 dela koji bi svakom od njih pripao po zakonskom redu nasleđivanja. Odredbom člana 42. istog zakona, propisano je da je nužni deo povređen ako je vrednost ostaviočevih zaveštajnih raspolaganja i poklona učinjenih nužnom nasledniku ili licu umesto koga ovaj dolazi na nasleđe manja od vrednosti naslednikovog nužnog dela. Odredbama člana 48. istog zakona, propisan je način utvrđivanja vrednosti zaostavštine na osnovu kojih se izračunava nužni deo. Odredbom stava 1. istog člana, propisano je da se najpre propisuje i procenjuje celokupna imovina koju je ostavilac imao u trenutku smrti, zajedno sa svim njegovim zaveštajnim raspolaganjima, svim njegovim potraživanjima, pa i onim prema nekom od naslednika, izuzev očigledno nenaplativih. U drugom stavu istog člana, propisano je da se od tako utvrđene vrednosti odbija zatim iznos ostaviočevih dugova, kao i iznos troškova popisa i procene zaostavštine i uobičajenih troškova njegove sahrane. U trećem stavu istog člana, propisano je da se tako dobijenom ostatku dodaje vrednost svih poklona koje je ostavilac ma na koji način učinio nekom od zakonskih naslednika, nezavisno od toga kom naslednom redu pripadaju i da li mogu i hoće da naslede, kao i vrednost poklona za koje je ostavilac naredio da se nasledniku ne uračunaju nasledni deo. Pravilna je odluka drugostepenog suda kojom je preinačio prvostepenu odluku i odbio tužbeni zahtev tužilje i u odnosu na drugotuženu, zato što tužilji ostaviočevim testamentalnim (zaveštajnim) raspolaganjem nije povređen nužni deo.

Iz presude Vrhovnog kasacionog suda, Rev 1883/2016 od 26. aprila 2018.
god.